Závazné pokyny pro vyplňování statistického formuláře E(MZ)4-01:

Roční výkaz o zaměstnavatelích, evidenčním počtu zaměstnanců, smluvních pracovnících a odměňování

Statistická zjišťování Ministerstva zdravotnictví jsou součástí Programu statistických zjišťování v České republice na rok 2027. Tento program byl zveřejněn ve Sbírce zákonů ČR, v částce 209/2026, formou vyhlášky č. 209/2026 Sb. ze dne 3. listopadu 2026, která v příloze 2 obsahuje seznam statistických zjišťování prováděných ministerstvy. Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Výkaz vyplňují samostatně všichni poskytovatelé zdravotních služeb poskytující jinou než lůžkovou formu péče bez ohledu na jejich zřizovatele (dále ZJ). Pokud se poskytovatel zdravotních služeb člení na jednotlivá začleněná zařízení (PČZ), pak výkaz vyplňuje každé začleněné zařízení zvlášť.

Předání dat je možné pouze elektronicky **prostřednictvím webové aplikace - Centrální úložiště výkazů (CÚV)**, která obsahuje elektronické šablony pro vyplňování a odesílání výkazů do CÚV. Pro předání dat do CÚV je nutné přihlášení do registrů rezortu zdravotnictví na základě „Žádosti o přístup do registrů NZIS“ uvedené na internetových stránkách www.uzis.cz v horní **liště označené červeně a uvedené jako REGISTRY NZIS VSTUP** na adrese: http://www.uzis.cz/registry-nzis-vstup.

Předání dat do aplikace CÚV bude ukončeno 2. 5. 2028.

Zákon č. 89/1995 Sb. ukládá všem zpravodajským jednotkám povinnost poskytnout úplně, správně, pravdivě a včas požadované údaje pro všechna statistická zjišťování uvedená v Programu statistických zjišťování (viz § 2 - vymezení pojmů, § 10 - program statistických zjišťování a § 26 - správní delikty). Ochrana důvěrných statistických údajů je zaručena výše uvedeným zákonem (viz § 16 - povinnost mlčenlivosti a ochrana důvěrných statistických, údajů a § 17 - poskytování důvěrných statistických údajů.

POKYNY PRO VYPLŇOVÁNÍ

Formuláře výkazu a pokyny pro jeho vyplňování jsou uveřejněny na internetových stránkách www.uzis.cz.

Ve výkazu se sleduje počet zaměstnavatelů a počet zaměstnanců (evidenční počet a mimoevidenční počet) ve fyzických osobách a v přepočteném počtu k 31.12., průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců celkem, z toho ženy, prostředky na mzdy celkem a z toho prostředky na mzdy pro ženy, prostředky na odměny z DPP a DPČ celkem, počet odpracovaných hodin, průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (včetně smluvních) v rozdělení podle kategorií pracovníků a oddělení/pracoviště.

V případě elektronické šablony se vyplňují žlutě a červeně podbarvené kolonky, ke kterým je vždy uvedena „informace k poli“.

Náplně jednotlivých polí výkazu vycházejí z konkrétních zákonů ve znění pozdějších předpisů:

- zákon č. 372/2011 Sb, o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování , ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdrav otnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů

Pracovníci se na výkaze E(MZ) 4-01 vykazují **zásadně podle vykonávané činnosti**, nikoliv podle dosaženého vzdělání. Zařazování pracovníků do jednotlivých kategorií se provádí podle hlediska převážně vykonávané činnosti za předpokladu plnění kvalifikačních požadavků. Pracovníci jsou vykazováni v jednotlivých kategoriích zdravotnických pracovníků, pokud mají stanovenou převážně přímou preventivní, léčebnou, diagnostickou a ošetřovatelskou činnost včetně jejího řízení (tj. hlavní sestry, náměstci pro léčebnou a preventivní péči, vrchní sestry, primáři atd.). Pokud však mají stanovenou pouze nebo převážně řídící činnost organizační jednotky nebo organizace, pak jsou vykazováni jako „THP“. Z toho například vyplývá, že ředitel zdravotnického zařízení - vzděláním lékař, kterému je zřizovatelem stanoven plat za řízení organizace, nikoliv za jinou, například léčebně preventivní péči, je zařazen do THP. Pokud má ředitel ve zdravotnickém zařízení další pracovní poměr na výkon léčebně preventivní péče, pak v řádku lékař bude uveden pouze ve výši rozsahu tohoto dalšího pracovního poměru.

Vyčerněné řádky byly v hlavním výkaze zrušeny.

Hlavní výkaz:

Vysvětlivky k řádkům:

ř. 11 lékaři (§ 4 zákona č. 95/2004 Sb.)

ř. 12 zubní lékaři (§ 7 zákona č. 95/2004 Sb.)

ř. 13 farmaceuti (§ 10 zákona č. 95/2004 Sb.)

ř. 14–32 a řádek 200, 201, 202,
zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí (§ 5 až § 21c, zákon č. 96/2004 Sb.) - ZPBD bez vyčerněných řádků

ř. 33–40 zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí (§ 22 až § 28, zákon č. 96/2004 Sb.) - ZPSZ

ř. 41–54 a ř. 205+206 bez vyčerněných řádků zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 až § 42, zákon č. 96/2004 Sb.) - ZPOD

ř. 55–64 jiní odborní pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí (§ 43, zákon č. 96/2004 Sb.) - JOP

ř. 65–66 pedagogičtí pracovníci (zahrnují kategorie učitel a vychovatel), tedy zaměstnanci vykonávající vzdělávací a výchovnou činnost

ř. 67 technicko-hospodářští pracovníci

ř. 68 dělníci a provozní pracovníci

ř. 207 odborný pracovník správy zdravotnických informací

ř. 69 celkem: součet řádků 11–68 a 200+201+202+205+206+207

Všichni zaměstnanci ve zdravotnickém zařízení musí být zařazeni do některé z uvedených kategorií pracovníků.

Vysvětlivky ke sloupcům:

sl. 1 **Celkový počet zaměstnanců** (evidenční a mimo-evidenční počet) a **počet zaměstnavatelů** ve **fyzických osobách** k 31.12.

Zaměstnancem je fyzická osoba, která se zavázala k výkonu závislé práce v základním pracovněprávním vztahu. Kromě zaměstnanců v evidenčním počtu se zde uvedou i ženy na mateřské dovolené, osoby na rodičovské dovolené, zaměstnanci uvolnění resp. dočasně přidělení k výkonu práce u jiného zaměstnavatele (či uvolnění k výkonu veřejné funkce), členové zastupitelstev územních samosprávných celků (uvolnění i neuvolnění); zaměstnanci vyslaní do škol, kurzů, zařazení do vědecké výchovy, zaměstnanci ve vyšetřovací vazbě apod., jimž zaměstnavatel neposkytuje mzdu; zaměstnanci, kterým bylo poskytnuto neplacené volno bez náhrady mzdy v rozsahu delším než 4 týdny, studenti vykonávající odborný výcvik podle školských předpisů, **osoby pracující podle dohod** o pracích konaných mimo pracovní poměr a osoby dočasně přidělené k výkonu práce prostřednictvím zprostředkovatelských agentur práce.

sl. 2 **evidenční počet zaměstnanců a počet zaměstnavatelů** ve **fyzických osobách** k 31. 12.

Do evidenčního počtu zaměstnanců se zahrnují všichni stálí i dočasní zaměstnanci, kteří jsou v pracovním, služebním nebo členském poměru (kde součástí členství je též pracovní vztah) k zaměstnavateli (dále jen "pracovní poměr"). Avšak nezáleží na tom, zda jsou skutečně přítomni v práci či nikoliv (např. pro nemoc, dovolenou na zotavenou apod.). Patří sem např. společníci ve společnostech s ručením omezeným, komanditisté v komanditních společnostech apod., kteří mají uzavřenu pracovní smlouvu se svou společností, a jsou tudíž k ní v pracovním poměru a dostávají příjem ze závislé činnosti. **Nezahrnují se** např. ženy na mateřské dovolené, osoby na rodičovské dovolené (vykonávají-li ale současně práci v pracovním poměru, zahrnují se do evidenčního počtu zaměstnanců toho zaměstnavatele, pro kterého práci vykonávají), učni a studenti na provozní praxi, osoby pracující na dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, soudci, členové zastupitelstev všech stupňů.

Do počtu zaměstnavatelů jsou zahrnuti ti pracovníci, kteří poskytují zdravotní služby a pracují jako:

- fyzické osoby, podnikající na základě jiného oprávnění. Jedná se o fyzické osoby nezapsané v obchodním ani živnostenském rejstříku, podnikající na základě zvláštních předpisů. Jedná se o činnosti, které podle živnostenského zákona nejsou živnostmi a **zaměstnávají** v rámci svého podnikání **jiné osoby.**
- osoby pracující na vlastní účet na základě jiného oprávnění (kromě zaměstnavatelů). Jedná se o fyzické osoby nezapsané v obchodním ani živnostenském rejstříku, podnikající na základě zvláštních předpisů. Jedná se o činnosti, které podle živnostenského zákona nejsou živnostmi. Tyto fyzické osoby nezaměstnávají v rámci svého podnikání jiné osoby a **pracují na vlastní účet** (sebezaměstnaní).

sl. 3 ze sl. 2 ženy. Nevykonávají-li činnost ženy, napište nulu. Nulu uvádějte jen do vyplněného řádku.

sl. 4 **evidenční počet zaměstnanců a počet zaměstnavatelů** - **přepočtený počet** (úvazky) k 31.12.

Je přepočtem evidenčního počtu zaměstnanců a zaměstnavatelů ve fyzických osobách (sl. 2) podle délky jejich pracovních úvazků na zaměstnavatelem stanovenou (plnou) pracovní dobu. Za plnou pracovní dobu se považuje doba stanovená zákonem č. 262/2006 Sb, ve znění pozd. Předpisů. To znamená jednosměnný provoz 40 hodin týdně= 1 úvazek, dvousměnný provoz 38,75 hodin=1 úvazek, třísměný a nepřetržitý 37,5 hodin týdně=1 úvazek.Plná pracovní doba je doba včetně doby provozní.(např. administrativa, výjezdy k pacientovi) Horní hranice úvazku na jednu fyzickou osobu nesmí překročit 1,5. Pracovní úvazky = (přepočtené počty zaměstnanců) se zaokrouhlují na 2 desetinná místa až po sečtení jednotlivých úvazků uváděných na 3 desetinná místa.

sl. 5 **Průměrný roční přepočtený evidenční počet** zaměstnanců celkem

Vypočítává se jako aritmetický průměr průměrného přepočteného počtu zaměstnanců za jednotlivé měsíce. U zpravodajských jednotek nově vzniklých

nebo zaniklých v průběhu sledovaného období se do průměru počítají i měsíce, ve kterých zaměstnavatel nepodnikal. V těchto měsících se průměrný evidenční počet zaměstnanců rovná "0".

sl. 6 ze sl. 5 průměrný roční přepočtený evidenční počet zaměstnanců – žen. Nevykonávají-li činnost ženy, napište nulu. Nulu uvádějte jen do vyplněného řádku.

Mzdy *poskytované zaměstnavatelem zaměstnancům (vedeným v evidenčním počtu) za práci. Ve statistickém výkaznictví se do mezd zahrnují základní mzdy, příplatky a doplatky ke mzdě, odměny, náhrady mezd, odměny za pracovní pohotovost a jiné složky mzdy (dále jen "mzdy"). Nákladové mzdy se vedou na účtu společně s ostatními osobními náklady (OON); OON se však do mezd* ***nezahrnují*** *a vykazují se samostatně. Do mezd patří též příjmy společníků a členů družstva ze závislé činnosti, pokud tito společníci (členové) jsou v pracovním (členském) poměru ke společnosti (družstvu), a jsou tudíž vedeni v evidenčním počtu zaměstnanců (ve sl. 5). Do mezd se zahrnují dotace a příspěvky obdržené na mzdy, např. osob se zdravotním postižením nebo pracujících na veřejně prospěšných pracích, a také plnění mající charakter mezd (odměn za práci), hrazená ze zisku, fondu odměn nebo jiného fondu vytvořeného ze zisku. Do mezd* ***se nezahrnují*** *náhrady mzdy nebo platu za dobu trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény placené zaměstnavatelem (§192 odst. 1 a 2 zákona č. 62/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů). Mzdy se uvádějí v hrubých částkách, tj. před snížením o pojistné na všeobecné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení, zálohové splátky daně z příjmu fyzických osob a další zákonné nebo se zaměstnancem dohodnuté srážky. Za sledované období se uvádějí částky v tomto období zúčtované k výplatě.*

Mzdy se vykazují pouze u zaměstnanců. Zaměstnavatelé nemají mzdu ale podnikatelskou odměnu.

sl. 7 Prostředky na mzdy celkem uvádějte **v korunách za rok. Uvádíme HRUBÉ MZDY za rok v korunách. Příklad měsíční hrubá mzda lékaře 35 000 Kč= 35 000*12=420 000 Kč Jsou to mzdy** *před snížením o pojistné na všeobecné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení, zálohové splátky daně z příjmu fyzických osob a další zákonné nebo se zaměstnancem dohodnuté srážky.*

sl. 8 ze sl. 7 prostředky na mzdy vyplacené ženám Nevykonávají-li činnost ženy, napište nulu. Nulu uvádějte jen do vyplněného řádku.

Dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti:

sl. 9 prostředky na odměny z DPP / DPČ celkem

Z celkových Ostatních osobních nákladů se uvedou prostředky na Dohody o provedení práce a Dohody o pracovní činnosti (podle § 75, § 76 a § 77 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů).

sl. 10 počet odpracovaných hodin (DPP, DPČ), jiné pracovní vztahy např. smlouva o dílo, spolupracující osoby

Podle § 75, § 76 a § 77 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. V případě, že s jednou osobou bylo v průběhu sledovaného období uzavřeno více dohod o provedení práce, uvedou se odpracované hodiny za všechny dohody

Vazby:

Pevné vazby

Výkaz E (MZ) 4-01

pro všechny řádky platí:
sl. 1 ≥ sl 2
sl. 2 ≥ sl 3
sl. 5 ≥ sl 6
sl. 7 ≥ sl 8

Pokud sl. 5 ≠ 0, pak sl. 7 ≠ 0 ve stejném řádku, a naopak
Pokud sl. 6 ≠ 0, pak sl. 8 ≠ 0 ve stejném řádku, a naopak
Pokud sl. 9 ≠ 0, pak sl. 10 ≠ 0 ve stejném řádku, a naopak

políčko (ř. 10 sl. 1) v případě ukončení činnosti je nutné vyplnit jeden ze sloupců 5–10. Nemáte-li zaměstnance zaškrtněte políčko ř. 10 sl. 2 a nemáteli i jiné pracovníky uveďte do sloupce deset nulu.
Políčko (ř. 10, sl. 2) se zaškrtne pokud poskytovatel zdravotních služeb neměl zaměstnance.
Pak součet ř. 69 ve sloupcích 5,6,7 a 8 je nula.